

Papež o kontemplativní modlitbě

„Kontemplace je spíše intimní stav lidské bytosti, o který máme usilovat, než to, jak se modlíme“, vysvětloval během audience papež František. A dodal: „Jsme kontemplativní, máme schopnost vidět svět očima srdce, která vidí dále, než je pouhá skutečnost, díváme se láskou a vírou.“

05.05.2021

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Pokračujeme v katechezi o modlitbě. V této katechezi bych se rád zabýval kontemplativní modlitbou.

Kontemplativní rozměr lidského bytí - který ještě není kontemplativní modlitbou - je trochu jako „sůl“ života. Dává chuť a potěšení našim dnům. Můžete kontemplovat při pohledu na slunce, které vychází, nebo na stromy, jak se na jaře zelenají; můžete kontemplovat při poslechu hudby nebo ptačího zpěvu, čtení knihy, před uměleckým dílem nebo mistrovským dílem, kterým je lidská tvář ... Carlo Maria Martini, poslaný jako biskup do Milána, nazval svůj první pastýřský list „Kontemplativní rozměr života“. Ve skutečnosti ti, kteří žijí ve velkém městě, kde je vše takříkajíc umělé a zaměřené na užitečnost, riskují, že ztratí schopnost kontemplovat. Kontemplace však není primárně

aktivita, ale spíše jde o způsob bytí, kontemplativního bytí.

Být kontemplativní nezávisí na očích, ale na srdci. A zde přichází do hry modlitba jako akt víry a lásky, jako „dýchání“ našeho vztahu s Bohem. Modlitba očišťuje srdce a spolu s ním také projasňuje oči, což nám umožňuje uvidět realitu z jiného úhlu pohledu. Katechismus popisuje tuto proměnu srdce modlitbou a cituje slavné svědectví svatého faráře z Arsu: „Kontemplace je pohled víry upřený na Krista. „*Já se dívám na něho a on se dívá na mne,*“ říkával svému svatému faráři venkovan z Arsu o své modlitbě před svatostánkem. (...) Světlo Ježíšova pohledu osvětluje zrak našeho srdce; učí nás vidět všechno ve světle jeho pravdy a jeho soucitu se všemi lidmi.“ (Katechismus katolické církve, 2715). Všechno pochází odtud: ze srdce, které vnímá, že je na

ně pohlíženo s láskou. Potom se realita kontempluje jinýma očima.

"Dívám se na něj a on se dívá na mě!". Je to tak. V láskyplném rozjímání, typickém pro nejintimnější modlitbu, nepomáhá množství slov. Stačí jediný pohled, stačí se přesvědčit, že náš život je obklopen velkou a věrnou láskou, od níž nás nikdy nic nemůže oddělit.

Ježíš byl učitelem tohoto pohledu. V jeho životě nikdy nechyběly časy, místa, ticho a láskyplné společenství, které zabraňují tomu, aby naše bytí bylo pustošeno nevyhnutelnými zkouškami, ale aby byla zachována krása. Jeho tajemstvím je vztah s nebeským Otcem.

Pojďme se zamyslet nad událostí Proměnění. Evangelia uvádějí tuto epizodu v kritickém okamžiku Ježíšova poslání, kdy kolem něj narůstají spory a odmítání. Ani mnozí z jeho učedníků ho nechápou

a odcházejí. Jednoho z Dvanácti napadají myšlenky na zradu. Ježíš začíná otevřeně mluvit o utrpení a smrti, které na něj v Jeruzalémě čekají. V této souvislosti Ježíš stoupá na vysokou horu s Petrem, Jakubem a Janem. Markovo evangelium říká: „Byl proměněn před jejich očima. Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybělit.“ (Mk 9,2-3). Právě když je Ježíš nepochopen, odcházejí, nechávají ho samotného, protože mu nerozumí. Právě když je Ježíš nepochopen, když se zdá, že se vše rozplyne ve víru nedorozumění, tam zazáří božské světlo. Je to světlo Otcovy lásky, které naplňuje srdce Syna a proměňuje celou jeho osobu.

Někteří učitelé spirituality v minulosti chápali kontemplaci jako opak akce a vyvyšovali povolání, které prchá ze světa a jeho problémů, aby se plně věnovalo modlitbě. Ve skutečnosti v Ježíši

Kristu, v jeho osobě a v evangeliu neexistuje žádný kontrast mezi kontemplací a akcí. V evangeliu, v Ježíši není kontradikce. Ta mohla pocházet z vlivu nějakého novoplatónského filozofa, ale jistě je to dualismus, který nepatří ke křesťanskému poselství.

V evangeliu je jediné velké povolání, a to následovat Ježíše na cestě lásky. To je vrchol a střed všeho. V tomto smyslu jsou charita a kontempace synonyma, říkají totéž. Svatý Jan od Kříže tvrdil, že malý čin čisté lásky je pro církev užitečnější než všechna ostatní díla dohromady. To, co pochází z modlitby, a nikoli z domněnky našeho ega, to, co je očištěno pokorou, i když je to akt odloučené a tiché lásky, je největším zázrakem, jaký křesťan může uskutečnit. To je cesta kontemplativní modlitby: Dívám se na něj, on se dívá na mě. V tom spočívá čin lásky v mlčenlivém

dialogu s Ježíšem, který církvi tolik prospívá.

RadioVaticana.cz / Rome Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-
frantisek-kontemplativni-modlitba/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-frantisek-kontemplativni-modlitba/)
(22.03.2026)